De Wereld in Oude Ansichten 1900 - 1920

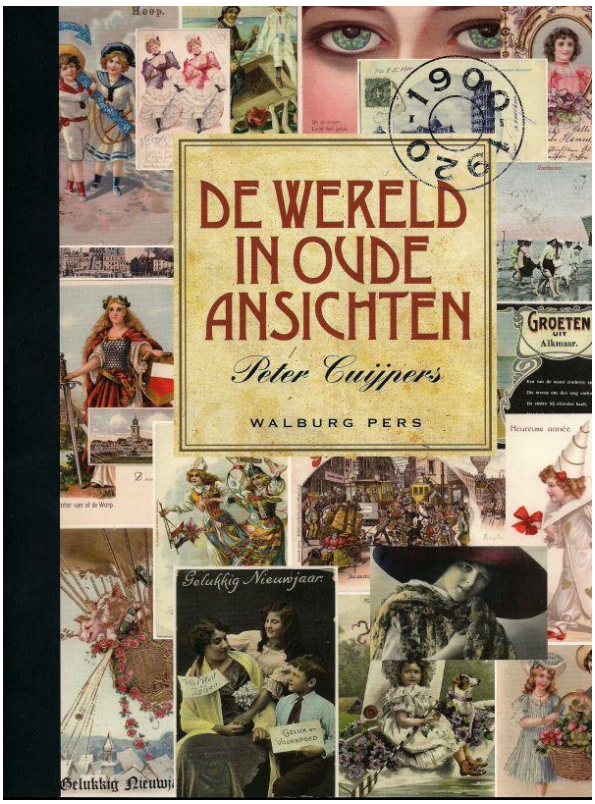

Postzegels worden gebruikt voor het verzenden van boodschappen die de ene mens aan de andere wilde mededelen. De serieuze en belangrijke berichten werden 'onder couvert' ofwel in een gesloten envelop verzonden. Korte, alledaagse berichten en niemendalletjes zoals “de groeten uit ….” werden via open verzendingen verstuurd. Dat scheelde in de kosten want het verzenden van een briefkaart was goedkoper en vaak makkelijker dan een brief. Vanaf 1870 werd het verzenden van briefkaarten, buiten verwachting, al snel gemeengoed en werden de verzonden aantallen steeds groter en groter. Deze eerste briefkaarten waren saaie en zakelijke dingen zonder enige 'smück'. Ze werden door officiële instanties (postadministraties) uitgegeven en waren voorzien van een voorgedrukte waarde aanduiding, meestal een reeds bestaande postzegel of een andere waarde aanduiding. Na 1890 werden er behalve

Rond die zelfde tijd mochten andere partijen kaarten vervaardigen zonder voorgedrukte postwaarden. Deze kaarten werden aan de ene zijde voorzien van ruimte voor de adresgegevens en aan de andere zijde (wat al snel de voor-, of aanzichtzijde genoemd werd) voorzien van een illustratie. Geschreven of gedrukte boodschappen en/of mededelingen mochten alleen op deze beeldzijde worden aangebracht. De kaarten met voorgedrukte postwaarden werden al snel door de filatelistische verzamelaar als ‘collectable’ aangemerkt en worden vandaag de dag nog steeds uitgebreid verzameld. De ‘nieuwerwetse’ prentenkaarten werden voorzien van allerhande afbeeldingen. Je kon het zo gek niet bedenken. Uiteraard vinden we afbeeldingen van allerlei aard. Zoals landschappen, steden, straattaferelen, bloemstukken, feestdagen en feestelijkheden, afbeeldingen met een komische noot, weergaven van actuele gebeurtenissen, dieren en mensen. Alles kon, zolang het maar maatschappelijk verantwoord was en vooral niet aanstootgevend. Hoewel …..? De ondeugende en erotische kaarten circuleerden al snel binnen de wereld van de eerste verzamelaars.

De kaarten zonder een voorgedrukte waarde werden in het begin hooguit vanwege sentimentele redenen bewaard of vanwege het mooie of ondeugende plaatje. Het versturen van ansichtkaarten kreeg rond en pal na de eeuwwisseling, mede door de alfabetisering en diverse gewapende conflicten, waarbij soldaten gratis kaarten naar het thuisfront mochten versturen, een grote vlucht. In tijden van vrede worden de ansichten steeds vrolijker en luchtiger terwijl in turbulente tijden deze steeds zwaarder en propagandistischer worden.

Het verzamelen van de kaarten met afbeeldingen werd al in het laatste decennium van de 19e eeuw beoefend. Er werden tijdschriften voor de verzamelaar gepubliceerd en er werden zelfs speciale albums voor het verzamelen uitgegeven. Heden ten dage worden ansichtkaarten veel verzameld op

thema zoals scheepvaart of topologisch, zijn of haar geboorteplaats, maar ook vanuit beroepsmatige motieven. Verder spelen nostalgische gevoelens mee om een verzameling aan te leggen. Ook geven de afbeeldingen, vaak in combinatie met de geschreven boodschappen, een aardig tijdsbeeld en een kijk op de geschiedenis en gebeurtenissen van toen.

In dit prachtige boek wordt in chronologische volgorde ingegaan op de vele verschijningsvormen. Er wordt aandacht geschonken aan de druktechnische kant van het verhaal, en aan de, vaak tijdsgebonden, afbeeldingen alsmede aan de vele uitgeverijen die een goed belegde boterham verdienden aan deze gewilde kaarten. In een 17 tal hoofdstukken en drie annexen wordt op systematische wijze de geschiedenis van de vroege ansichtkaart weergegeven en hoe het verzamelen van deze kleinoden een grote vlucht heeft gekregen die vandaag de dag duizenden volgers heeft. Niet alleen geïnteresseerden in geschiedenis en topologie of liefhebbers van mooie, nostalgische plaatjes, verzamelen de ansichtkaart. Ook vele filatelisten houden zich zijdelings of gericht (denk aan de maximafilatelie) bezig met de ansichtkaart en brengt deze onder in haar of zijn verzameling.

Mocht het verzamelen van postzegels wel eens de hobby van koningen worden genoemd, dan kan het verzamelen van ansichtkaarten best wel als een hobby voor prinsessen en toekomstige koninginnen worden betiteld. Of eigenlijk is het gewoon net als het 'good old' postzegelverzamelen, een hobby voor iedereen.

De Wereld in Oude Ansichtkaarten is in mijn opinie een geslaagd boek waarin zeker ook de filatelist veel interessante informatie kan vinden en veel plezier aan kan beleven

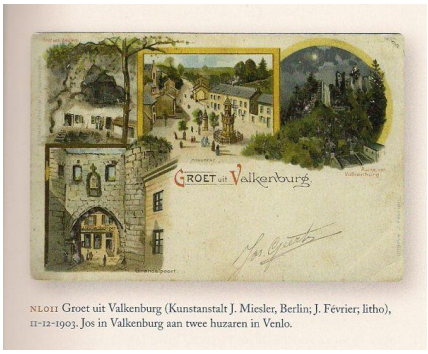

NL011 Groet uit Valkenburg (Kunstanstalt J. Miesler, Berlin; J. Février; litho), 11-12-1903. Jos in Valkenburg aan twee huzaren in Venlo.

CH001 Paviljoen met twee Chinese dames (Chinese uitgever, handgekleurd), 22-2-1904. Van Shanghai naar Heerenveen (aankomst 1-4-1904). Oom schrijft aan nichtje: 'Begint je verzameling al niet aardig te vermeerderen?'

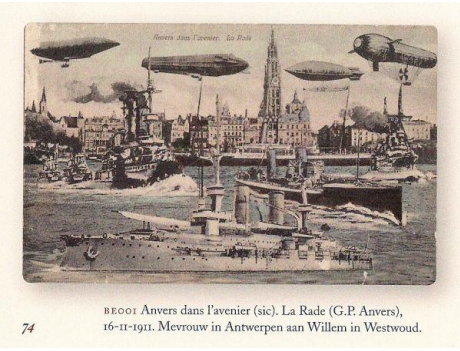
BE001 Anvers dans l'avenier (sic). La Rade (G.P. Anvers), 16-11-1911. Mevrouw in Antwerpen aan Willem in Westwoud.

Schrijver: P. Cuijpers
Taal: Nederlands
Bladzijden: 127
Illustraties: kleur
Genaaid gebrocheerd, 28 x 22 cm
ISBN: 978.90.5730.758.4
Uitgever: Walburg Pers
Winkelprijs: € 19,50 exclusief porto
Informatie, verkrijgbaar bij: Uitgeversmaatschappij Walburg Pers,
Postbus 4159, 7200 BD Zutphen en uiteraard bij de gerenommeerde boekhandel
E-mail: publiciteit@walburgpers.nl
Internet: www.walburgpers.nl

NL101 Postkantoor te Medan (Deli Courant).

IDE01, adreszijde. Van Medan naar Amsterdam, stempel 24-1-1906, Postagent Batavia-Amsterdam. Johan schrijft zijn vader: 'Als het U beschoten was in het aan kerenijde staande kantoor te mogen werken, zou U heel wat beter of zijn. De secretariaat voor huisvest is even hoog als het gebouw. Het torentje voemt binnen een mooie koepel met in 't midden een electr. lichtbron. 't Zou me heel wat waard zijn als ik U alles hier eens een week kon laten kijken.'